

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor: KATEŘINA VÁGNEROVÁ

Název: *Klášterní areál v Oseku u Duchcova. Od konventu cisterciáků přes centralizační tábor po dům charity.*

Místo, rok, rozsah práce: Praha, odevzdáno na Katedře dějin a didaktiky dějepisu v dubnu 2024, 57 stran textu, seznam zkratek, seznam pramenů a literatury, přílohy: reprodukce pramenů

Vedoucí práce: PhDr. Jan ZDICHYNEC, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.		x		
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .		x		
Struktura práce je vyvážená a logická.		x		
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .		x		
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .		x		
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .		x		
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			
Autor pravidelně konzultoval s vedoucím práce	x			

Celkové hodnocení (slovně)

KATEŘINA VÁGNEROVÁ si téma ze soudobých dějin cisterciáckého kláštera v Oseku vybrala dobrovolně a samostatně, přičemž vycházela nejen ze svého zájmu o dějiny církve a totalitních režimů, ale i z osobní vazby k regionu. Samozřejmě mě její volba, která souvisí i s mými vlastními badatelskými zájmy a jež otevírá dveře do mnoha badatelských polí (moderní dějiny obecné i regionální, dějiny církevní, každodennosti, výtvarného umění),

velice potěšila. Příprava práce nebyla jednoduchá a oceňuji, že kolegyně dala na má slova a odložila její odevzdání. Myslím, že to celku dost prospělo, byť ne všechny cíle byly naplněny a studie stále působí poněkud nevyváženě.

Bakalářská práce je podána celkem poutavě a jasně, výklad je poměrně kultivovaný; zvláště z kompilačních pasáží vyzáruje autorčino zaujetí pro téma. **Po formální a jazykové stránce** nelze textu vytknout o mnoho více, než bývá obvyklé u tohoto typu prací. Nalezeme tu spíše drobné jazykové a stylistické prohřešky, jako chybnou formulaci v závěru *ke tématu se věnuje* (s. 56 atd.); vynechána je zbytečně strana mezi s. 18 a 19 apod. V zásadě v pořádku je poznámkový aparát, někdy píše chybně *Feurbach* (místo Feuerbach), jindy chybí mezera mezi značkou poznámky pod čarou a textem poznámky (s. 11); u jednotlivých statí ze sborníku by měly být uvedeny plné paginace.

Struktura práce je logická, ovšem příliš rozsáhlá je pasáž věnovaná jednak starším dějinám Oseka, jednak celkovému vývoji církevních a náboženských poměrů v Československu po druhé světové válce a obecné politice komunistického režimu vůči řeholním ústavům (akci K). Naopak jistě mohly být lépe charakterizovány a více vytěženy prameny přímo ke klášteru (přitom pracovala s prameny různorodé povahy, včetně hospodářských) a K. Vágnerová by měla jasněji vysvětlit, nakolik posunula bádání oproti dosavadnímu výzkumu, např. i proti již obhájeným kvalifikačním pracím, zda viděla více nevydaných pramenů než její předchůdci atd. Větší pozornost mohla věnovat samotnému areálu po stránce vnější, architektonické, samotným budovám a jejich proměnám – nakolik se osecký areál proměnil poté, co byl proměněn z kláštera v internační tábor? Autorka zmiňuje spíše dílčí stavební úpravy, není z textu ani jasné, kde všude v prostoru byli řeholníci internováni. Oceňuji přílohy, jež představují konkrétní prameny – ty ale měly být více provázány se samotným textem; prezentovány mohly být i fotografie samotného internačního tábora, jsou-li k dispozici.

Po stránce obsahové lze konstatovat, že autorka se zodpovědně vyrovnává s dosavadní literaturou včetně kvalifikačních prací, byť výčet sledovaných titulů není úplný (důkladněji měla být zohledněna zejména aktuální produkce ÚSTRU).

Historické řemeslo: autorka uplatňuje především metodu historického popisu. Teoretičtěji reflektován měl být přístup orální historie, kdy K. Vágnerová směšuje výpověď J. Lebruškové a J. Vývodou – domnívám se, že to jsou svědkové různého charakteru, otázky jim položené i jejich výpovědi měly být důkladněji okomentovány. Bylo by možné v Oseku a okolí nalézt další pamětníky? Když uvádí (s. 10), že rozhovor s J. Vývodou pro Paměť národa proběhl na podobné bázi jako ten její, měla by to více okomentovat. Pokud hovoří o osecké knihovně v roce 1580 (s. 13), měla by ocitovat i mé odborné studie k tématu. Když už se věnuje podrobně i době barokní, jistě by za zmínku stály i recentní práce Jiřího Wolfa.

Citované zdroje jsou poměrně rozsáhlé a bohaté, ne vždy je ale autorka důsledně reflektuje a někdy sleduje jen výklad jedné publikace (do značné míry zejména při výkladu o starších dějinách kláštera a o obecnějším církevním vývoji v době počátků totality).

Drobné nedostatky: v práci se občas objevují překlepy a drobné chyby. Bohužel v práci částečně zůstaly i moje komentáře a doporučení (např. v abstraktu), což je pochopitelně dáno chvatem při odevzdávání studie na obou stranách.

Otázky k obhajobě:

Jaká je hlavní badatelská otázka a metoda této bakalářské práce?

Autorka věnuje pozornost i osobnostem v Oseku působícím. Psala spíše dějiny areálu nebo lidí? Není to totiž vždy z textu úplně jasné.

Jak s odstupem několika týdnů od odevzdání práce hodnotí autorka obecnější pasáže o klášteru Oseku v předmoderní době a o církevních dějinách 20. století? Jsou podle ní v práci funkční?

Co je vlastním přínosem obhajované práce? Výsledky nejsou podle mého soudu dostatečně zdůrazněny v závěru. Také možnosti, kam by se výzkum mohl dále ubírat, jsou jen naznačeny, tj.: dokáže si autorka představit další rozvíjení tématu?

Jak by zhodnotila poměry v oseckém internačním táboře ve srovnání s jinými tábory určenými pro kněze a řeholníky v Československu?

Jak se autorce pracovalo se záznamy v databázi Paměti národa, jsou pro její účely dobře použitelné (použila totiž záměry pořízené primárně pro jiné účely)? Vedla by třeba rozhovory jinak?

Mohla by se autorka podrobněji vyjádřit k poměrům v Oseku za druhé světové války? Opravdu tam i tehdy působil internační tábor?

Jak by téma představila ve školní výuce, na jejích různých stupních? V regionu samotném a mimo něj?

Závěrem bych chtěl především zdůraznit, že Kateřina Vágnerová charakterizovala předmoderní i moderní dějiny oseckého kláštera v širším kontextu a prokázala tedy schopnost kompilace. Vyrovnala se (byť ne zcela vyčerpávajícím způsobem) s dosavadní sekundární literaturou a částečně zohlednila i archivní prameny. Soudím, že práce může posloužit jako dobrý základ pro další výzkum.

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum: Praha, 22. května 2024

Podpis vedoucího práce: PhDr. Jan Zdichynec, Ph.D.